

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЛЬНИЙ СПІВ (Частина 1)**

Рівень вищої освіти – **другий (магістерський)**

Освітня програма «**Музичне мистецтво**»

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від “16” січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Сольний спів (Частина I)
Викладач (і)	Федорняк Н. Б.
Контактний телефон викладача	0668660294
E-mail викладача	nataliia.fedorniak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Консультації проводяться у разі потреби

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Сольний спів» – одна із важливих профілюючих дисциплін при підготовці майбутніх фахівців – виконавців - бандуристів, артистів ансамблів народних інструментів, вокально-інструментальних ансамблів, музикантів- педагогів, вчителів музичного мистецтва, викладачів постановки голосу початкових та інших спеціалізованих мистецьких навчальних закладів, керівників творчих колективів у школах мистецтв, закладах культури, вокальних та вокально-інструментальних мистецьких колективів.

Навчання співу – це складний систематичний, послідовний і довготривалий психофізіологічний процес, який відбувається безпосередньо на заняттях під керівництвом викладача вокалу і продовжується під час самостійної роботи студентів над закріпленням набутих вокальних навичок. Важливою складовою цього процесу є теоретична частина, оволодіння значним об’ємом знань, без яких неможлива власне постановка і розвиток голосу.

Спираючись на наукові дані про будову та функції голосового апарату, біофізіологічні механізми співацького процесу, навчальна дисципліна «Сольний спів» повинна сформулювати розуміння механізмів процесу звукоутворення та звуковедення, критеріїв якості співу і співацької майстерності, розвивати активний вокальний слух, формувати та удосконалювати вокально-технічні та виконавські навички, виробляти за допомогою самоконтролю навик свідомого володіння голосом. Важливим завданням курсу є озброєння майбутніх спеціалістів практичними знаннями про особливості розвитку та охорону співацького голосу, забезпечення професійної готовності випускника до здійснення вокальної та вокально – педагогічної діяльності у школах мистецтв, художніх колективах, будинках культури та інших закладах мистецького спрямування.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є підготовка високопрофесійних фахівців, які володіють навичками концертно-виконавської діяльності у сфері вокального мистецтва в єдності вокально-технічного, художньо-виконавського та педагогічного компонентів.

Основні цілі вивчення дисципліни: естетично виховувати студентів засобами вокального мистецтва, розвинути інтерес до вокального мистецтва і співацької майстерності; дати студентам систематизовані теоретичні знання про будову та функції голосового апарату, особливості розвитку дорослого та дитячого голосу, механізм співацького процесу, критерії якісного співу; сформувати та вдосконалювати вокально-технічні навички виконавця-співака, вміння свідомого володіння голосом; розвинути активний вокальний слух, виховати уявлення про акустичне та художньо повноцінне звучання співацького голосу; поповнити виконавський репертуар кращими зразками української і світової вокальної літератури, народнопісними творами та творами для дітей; сформувати навички самостійної роботи над партитурою вокального твору; забезпечити професійну готовність майбутнього фахівця до здійснення вокальної та вокально-педагогічної діяльності у закладах освіти мистецького профілю.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності.

- ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності.

- ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати власні художні концепції.
- ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, педагогічній діяльності.
- ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

ФК 9. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

Програмні результати навчання

ПРН.1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН.5. Вибудувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПРН.6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

Методи навчання:

словесний, пояснювально-ілюстративний, пояснення, стимулювання і мотивації, практичні вправи, моделювання художньо-творчої ситуації.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 3 кредити ЄКТС 90 годин	
Вид заняття	Загальна кількість годин 90
індивідуальні заняття	30
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	025 Музичне мистецтво	1 курс	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни		
Тема	кількість год.	
	Індивідуальне заняття	Самостійна робота

Тема 1. Психофізіологія співу.	2	4
Тема 2. Формування якісного вокального звукоутворення. Положення гортані під час співу, співацька атака та позиція.	5	10
Тема 3. Вокальне дихання в процесі співу.	3	3
Тема 4. Якісна співацька опора.	2	3
Тема 5. Відчуття резонування в процесі звукоутворення.	3	6
Тема 6. Вирівнювання звучання голосу в різних регістрах.	3	6
Тема 7. Вокальні вправи – обов’язкова умова формування вокальних навичок.	3	10
Тема 8. Робота над різними технічними прийомами звукоутворення та видами вокалізації.	3	6
Тема 9. Основи вокальної орфоепії, усунення дефектів звуку та мовлення.	2	8
Тема 10. Виховання музично-вокального слуху та слухацького уявлення.	2	2
Тема 11. Вдосконалення тембрових характеристик голосу.	2	2
ЗАГ.:	30	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/myqwd та Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника http://surl.li/lkifv</p> <p>Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS.</p>		
	Шкала оцінювання: національна та ECTS		
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проєкту	для заліку

		(роботи), практики	
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	не зараховано з обов'язковим повторним курсом
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань здобувачів освіти, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/myqwd		
Підсумковий контроль	Залік у формі сольного виконання солоспіву чи публічного виступу у концертних програмах. Максимальна кількість балів за залік – 100, мінімальна – 50.		

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Відвідування занять є умовою допуску до підсумкового контролю. Пропуски відпрацьовуються індивідуально.</p> <p>Неформальна освіта: регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p> <p>Рекомендовані платформи: Платформа Coursera for Campus; сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника); Erasmus+UA</p>

8. Рекомендована література

<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонюк В.Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): Підручник. К.: ЗАТ «Віпол», 2007. 174 с. 2. Антонюк В.Г. Постановка голосу: навчальний посібник для студентів
--

вищих муз навч. закладів. К.: Українська ідея, 2000. 68 с.

3. Базиликот Б. О. Орфоепія в співі: навч. посібник для ст-тів вищих навчальних закладів. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. 126 с.

4. Вишневська С. В. Основні принципи формування навичок вокально-ансамблевого виконавства : методичні рекомендації до дисципліни «Вокальний ансамбль» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ: «ІП-арт», 2014. 54 с.

5. Вишневська С. В. Основні дикційно-артикуляційні проблеми у вокальному виконавстві : методичні рекомендації до дисципліни «Сольний спів» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Коломия: Вік, 2015. 36 с.

6. Вишневська С. В. Формування вокально-виконавського стилю різнофахових спеціалістів : методичні рекомендації по постановці голосу для студентів I-V курсів музичного факультету. м. Івано-Франківськ, видавництво «Плай» Прикарпатського університету ім. Василя Стефаника, 2012. 55 с.

7. Голос людини і вокальна робота з ним: навч. видання / Стасько Г., Шуляр О. та ін. Ів-Франківськ, 2010. 336 с.

8. Кушко Я.С. Методика навчання співу: посібник з основ вокальної майстерності. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2010. 288с.

9. Прядко О. М. Розвиток співацького голосу: методичні рекомендації для викладачів вокалу та студентів музично-педагогічних факультетів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський, 2009. 92 с.

10. Стасько Г. Психотехніка співу у вокальній педагогіці. Ів-Франківськ, ПНУ ім. В. Стефаника, 2011. 174 с.

11. Стахевич О. Г. З історії вокально-виконавських стилів та вокальної педагогіки : посібник. Вінниця : Нова книга, 2013. 175 с.

12. Шуляр О. Д. Історія вокального мистецтва. Монографія: I ч. Івано-Франківськ. Видав. «Плай» ПНУ ім. В. Стефаника, 2010. 352 с.

13. Шуляр О. Д. Історія вокального мистецтва: Монографія.-Ч.II. Івано-Франківськ: Видав. «Плай» ПНУ ім. В. Стефаника, 2010. 360 с.

Викладач

кандидат мистецтвознавства, викладач Федорняк Н.Б.